

บุกสวนชมพู่ ดูความสำเร็จของ

“เพชรสายรุ้ง”

ไม้ผลท้องถิ่น ช่วยให้เกษตรกรมีกินมีใช้

ด้วยรูปลักษณ์ที่สวยงาม สมมาตร ซึ่งมาพร้อมกับรสชาติที่ดี หวาน กรอบ อร่อยเป็นเอกลักษณ์ ตรงตามความชื่นชอบของผู้บริโภค ทำให้ “ชมพู่เพชรสายรุ้ง” ไม้ผลพันธุ์ดีที่มีเฉพาะในจังหวัดเพชรบุรี จึงเป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย ในแต่ละปีผลผลิตชมพู่เมืองเพชรบุรีมีเท่าไรก็ไม่พอจำหน่าย ส่งผลให้มีราคาดี ซึ่งช่วยยกระดับการเป็นอยู่ของเกษตรกรที่ปลูกให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

หากย้อนกลับไปในอดีต ชมพูเพรสายรุ้ง เป็นสายพันธุ์ที่ปลูกอยู่ในพระราชวัง พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4) ขณะทรงผนวชอยู่ที่วัดราชาธิวาส ได้พระราชทานต้นชมพูให้กับหลวงพ่อบึง ซึ่งเป็นพระสหายให้กลับมาปลูกที่วัดศาลาเขื่อน จังหวัดเพชรบุรีและด้วยรสชาติที่ดี ผู้ที่ลองชิมก็ชื่นชอบ จึงมีการขยายพันธุ์ไปปลูกในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วทั้งจังหวัดอย่างรวดเร็ว พร้อมถูกเรียกขานว่า "ชมพูเพชร" และเป็นเพชรสายรุ้งในช่วงหลายปีที่ผ่านมา

คุณลออ ศรีนวล เกษตรกรผู้ปลูกชมพูเพชรสายรุ้งมานานปี อยู่ที่ตำบลหนองโสน อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ให้ข้อมูลกับ "เกษตรกรก้าวหน้า" ว่าชมพูเพชรสายรุ้งเป็นชมพูสายพันธุ์ดั้งเดิมของจังหวัดเพชรบุรี เดิมนิยมเรียกกันว่าชมพูเพชร ต่อมาเมื่อมีการรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกชมพูเป็นวิสาหกิจชุมชน จึงเปลี่ยนชื่อใหม่ว่า "ชมพูเพชรสายรุ้ง" เพื่อให้มีความแตกต่างจากชมพูเพชรสุวรรณชมพูเพชรน้ำผึ้ง และชมพูสายพันธุ์อื่น ๆ ที่ปลูกอยู่ในจังหวัดเพชรบุรี อีกทั้งสามารถสร้างความเข้าใจ ไม่ให้ผู้บริโภคสับสนอีกด้วย

"ลักษณะเด่นของพันธุ์เพชรสายรุ้ง เป็นชมพูที่มีริ้วเป็นสีเขียวอมชมพู ในช่วงอากาศร้อนผลจะมีสีเขียวปนแดง แต่ถ้าอากาศเย็นผลจะเป็นสีแดง ดังนั้นในช่วงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ ที่อากาศยังหนาวเย็น ทำให้ผลชมพูมีสีแดงสวยที่สุด นอกจากนี้ ด้วยลักษณะทางภูมิศาสตร์ของตำบลหนองโสน ซึ่งเป็นแหล่งปลูกชมพูเพชรสายรุ้งที่สำคัญและมีชื่อเสียง ซึ่งมีลักษณะเป็นพื้นดินปนทราย มีน้ำจืดและน้ำเค็มไหลมาบรรจบกัน ทำให้พื้นที่มีความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลให้ชมพูเพชรสายรุ้งของที่นี่มีรสชาติดี ได้รับความนิยมมากที่สุด"

เผยเกร็ดเคล็ด (ไม่)ลับ
กับการดูแล "ชมพูเมืองเพชร"

โดยปกติแล้ว ชมพูเพชรสายรุ้งจะให้ผลผลิตได้เพียงปีละ 1 ครั้ง ซึ่งเทคนิคสำคัญที่ทำให้ชมพูติดดอกออกผลตรงตามฤดูกาล และได้ผลผลิตที่ดีมีคุณภาพ คือ "การให้น้ำ" เพราะชมพูเป็นไม้ผลที่ชอบน้ำมาก ทั้งก่อนให้ผลผลิตและระหว่างติดดอกออกผล จำเป็นต้องให้น้ำเป็นประจำ สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง หรือหากสภาพพื้นดินกักเก็บน้ำได้ดีอาจให้สัปดาห์ละครั้งก็ได้ ขึ้นอยู่กับสภาพดินพื้นที่นั้น ๆ

ชุดชอบลำต้นเล็กประมาณ 10 เซนติเมตร เป็นบ่อเพื่อกักเก็บน้ำ

ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อผู้บริโภคได้"

อย่างไรก็ตาม แม้มีการห่อผลชมพูแล้ว แต่แมลงศัตรูก็ยังสร้างความเสียหายให้กับชาวสวนอยู่บ่อยครั้ง ซึ่งเกษตรกรตำบลหนองโสนมีวิธีการกำจัดแมลง โดยการใช้สารชีวภาพที่ได้รับแจกหั่วเชื้อสารสกัดสะเคา ซึ่งนำมาผสมกับน้ำแล้วใช้ฉีดพ่นป้องกันแมลงศัตรูพืชในสวนชมพู สารสกัดสะเคาสามารถไล่แมลงศัตรูพืชและยับยั้งการวางไข่ของแมลงได้เป็นอย่างดี โดยไม่ต้องพึ่งสารเคมีอีกทั้งการใช้ชีวภาพสามารถสร้างความยั่งยืนให้เกษตรกรได้อีกด้วย

"ชมพูเพชรสายรุ้งของเกษตรกรในตำบลหนองโสน

"ในช่วงที่ชมพูกำลังติดดอกออกผล จำเป็นต้องให้ต้นชมพูได้รับน้ำอย่างเต็มที่ อย่าให้ต้นขาดน้ำโดยเด็ดขาด เพราะจะมีผลต่อขนาดของผลชมพูโดยตรง หรือหากขาดน้ำรุนแรงก็อาจทำให้ดอกร่วงหล่นไม่ติดผลได้ ซึ่งวิธีการให้น้ำทำโดยขุดรอบลำต้นรัศมี 2-3 เมตร ลึกประมาณ 10 เซนติเมตร เป็นลักษณะบ่อรอบโคนต้นเพื่อกักเก็บน้ำ จากนั้นใช้วิธีรดน้ำเข้าไป ก็ทำให้กักเก็บน้ำได้เป็นอย่างดี แต่ในช่วงก่อนเก็บผลผลิตงดการให้น้ำสัก 2 สัปดาห์ เพื่อให้ชมพูมีความหวาน กรอบอร่อยมากขึ้น"

สำหรับการบำรุงลำต้นหลังการเก็บเกี่ยว เกษตรกรที่บ้านหนองโสน ส่วนใหญ่ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ โดยเฉพาะมูลโคเป็นหลัก โดยหลังจากเก็บผลผลิตแล้วเสร็จ ก็นำมูลโคแห้งมาเทไว้รอบ ๆ โคนต้น พร้อมกับให้น้ำ มูลโคก็ซึมลงไป ในดินเพิ่มอินทรีย์วัตถุและสารอาหารลงในดิน ช่วยให้ต้นชมพูสะสมอาหารพร้อมที่จะให้ผลผลิตฤดูถัดไปได้

"เกษตรกรที่นี่ไม่นิยมใช้ปุ๋ยเคมีกันมากนัก แม้การใช้ปุ๋ยเคมีทำให้เห็นว่าใบเขียว งามอย่างรวดเร็ว แต่พวกก็เป็นช่วงเวลาสั้น ๆ เท่านั้น ไม่นานก็ไหมซึ่งต้องใส่ปุ๋ยเคมีเพิ่มเข้าไปใหม่ ขณะที่การใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือมูลสัตว์ ทำให้ใบเขียวขึ้นอย่างช้า ๆ แต่เขียวทนนาน ไม่ไหมง่าย มี

ความสมบูรณ์ต่อเนื่อง ซึ่งมีผลต่อการให้ผลผลิตโดยตรงเช่นกัน"

ข้อแตกต่างอีกประการของการทำสวนชมพูที่บ้านหนองโสน คือการตัดแต่งกิ่งก้านไม่ให้ชมพูมีต้นขนาดใหญ่จนเกินไป ซึ่งทำการตัดแต่งกิ่งหลังเก็บผลผลิตเสร็จสิ้นแล้วให้ต้นชมพูเตี้ยลง จากนั้นต้นชมพูก็แตกกิ่งก้านออกมาใหม่ วิธีนี้ทำให้ต้นชมพูไม่สูงมาก สามารถห่อผลและเก็บผลผลิตได้โดยไม่ต้องใช้นั่งร้าน ซึ่งการทำนั่งร้านให้ชมพูต้นหนึ่งต้องใช้ไม้ไม่ต่ำกว่า 100 ลำ ซึ่งคิดเป็นมูลค่ากว่า 5,000 บาท ซึ่งเป็นต้นทุนการผลิตที่สูง แต่ถ้าวางเกษตรกรใช้วิธีตัดแต่งกิ่ง ก็ทำให้ตัดต้นทุนนี้ออกได้ ก็ทำให้เกษตรกรเหลือกำไรมากขึ้นนั่นเอง

"การห่อผลก็เป็นอีกขั้นตอนที่สำคัญ ที่จะทำให้ชมพูเพชรสายรุ้งมีคุณภาพดี ป้องกันความเสียหายจากแมลงศัตรู โดยห่อผลช่วงสัปดาห์ที่ 2 หลังไหมร่วง ก่อนห่อผลให้แต่ละซ่อติดผลประมาณ 3-4 ลูก หากมากกว่านี้ให้เด็ดลูกที่มีขนาดเล็กทิ้ง เพื่อให้ชมพูมีขนาดโตได้คุณภาพ ซึ่งห่อโดยใช้ถุงพลาสติกติดกันเล็ก ๆ ด้านในบุด้วยกระดาษงูเห่าหรือกระดาษที่ไม่มีหมึกพิมพ์ ซึ่งห้ามใช้กระดาษหนังสือพิมพ์ โดยเด็ดขาด เพราะหมึกและสารเคมีจะซึมเข้าไปที่ผลชมพู

"ชมพูเพชรสายรุ้งของเกษตรกรในตำบลหนองโสนเน้นการปลูกและดูแลด้วยวิธีวิธี ซึ่งเป็นวิธีที่ปลอดภัยไร้สารเคมีตกค้าง เพื่อให้ชมพูเพชรสายรุ้งของที่นี่มีคุณภาพดีที่สุด ส่งผลให้ผลผลิตของตำบลหนองโสนเป็นที่ต้องการและมีราคาค่อนข้างดี ซึ่งผลผลิตชมพูต้นหนึ่งอยู่ที่ประมาณ 1 ตัน สามารถสร้างรายได้ให้เกษตรกรได้ถึง 5,000 บาท/ต้น/ปี หากเกษตรกรมีชมพูแค่ 20-30 ต้นก็มีรายได้ไม่ต่ำกว่า 100,000-150,000 บาท/ปี เลยทีเดียว ซึ่งยังไม่นับรวมรายได้จากการจำหน่ายคันพันธุ์ ที่มีความต้องการจำนวนมากในปัจจุบันด้วย"

นับเป็นความสำเร็จจากการร่วมมือร่วมใจ ในการพัฒนาสินค้าเกษตรให้เป็นที่รู้จัก พร้อมรักษามาตรฐานการผลิต เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัย ตรงตามความต้องการของผู้บริโภคอยู่อย่างต่อเนื่อง ๑

